

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 67/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť A. M., Š., zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Tarabčákom, AK-TARABČÁK s. r. o., Hlavná 13, Prešov, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 79/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. M. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. novembra 2013 prostredníctvom poštovej prepravy doručená sťažnosť A. M., Š. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 79/2012.

Z obsahu sťažnosti vyplýva: „Sťažovateľka ako žalobkyňa vedie na základe žaloby z 24. 5. 2012, doručenej súdu 28. 5. 2013, proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a. s., Garbiarska 2, 040 71 Košice, spor o zaplatenie 1.504,08 € s prísl., ktorý je vedený na OS Košice I, t. j. u odporcu pod č. k. 23 C 79/2012 (predtým 40 Ro 304/2012).

V tomto konaní podal žalovaný dňa 20. 6. 2012 odpor proti platobnému rozkazu, pričom sa v ňom odvoláva na listiny, ktoré však pripojil len v jednom vyhotovení. Následne súd prípisom z 31. 7. 2012 zaslal sťažovateľke tento odpor bez príloh. Listom z 13. 8. 2012 preto požiadal právny zástupca sťažovateľky o zaslanie príloh, aby mohlo byť k odporu podané relevantné stanovisko. Na túto žiadosť zo strany súdu nebola žiadna reakcia, preto k odporu bolo podané vyjadrenie (na súd doručené osobne 27. 8. 2012) s tým, že stanovisko bude doplnené po zaslaní príloh k odporu, nakoľko ich žalobkyňa nemá k dispozícii. Keďže aj táto žiadosť ostala bez povšimnutia, opakovane bolo žiadané zaslanie príloh k odporu listom z 22. 10. 2012. Pri nahliadnutí do súdneho spisu dňa 5. 3. 2013 bolo zistené, že na č. l. 50 je založený referát z 23. 11. 2012, podľa ktorého má byť právnenému zástupcovi žalovaného zaslaná výzva na doručenie príloh k odporu, ktoré následne majú byť zaslané právnenému zástupcovi žalobkyne. Na č. l. 51 je založená priamo výzva z 23. 11. 2012 žalovanému s poučením, že ak prílohy zaslané nebudú, vyhotoví ich na náklady žalovaného súd. ...

Nakoľko žiadané prílohy zaslané neboli, dňa 16. 9. 2013 pristúpil právny zástupca sťažovateľky k podaniu sťažnosti na postup súdu priamo predsedovi súdu, ktorou žiadal zabezpečiť doručenie príloh k odporu, nakoľko bez nich, vychádzajúc len z ničím nepreukázaných tvrdení žalovaného, sa nie je možné k odporu relevantne vyjadriť a tiež vytýčenie termínu pojednávania. Predseda súdu listom z 24. 9. 2013, č. Spr 108/13, oznámil sťažovateľke odloženie sťažnosti, z dôvodu, že chýba úradne osvedčené splnomocnenie právneho zástupcu v zmysle § 5 ods. 9 zák. č. 9/2010 Z. z. ...

Ani do dnešného dňa neboli sťažovateľke doručené prílohy k odporu, hoci od jeho podania uplynul už rok a 4 mesiace a nebol dokonca ani vytýčený termín pojednávania. Takúto dobu trvajúca nečinnosť súdu – ako vo vzťahu nedoručenia príloh k odporu, tak aj

k nevytýčeniu pojednávania – nesporne presahuje primeranú dobu, ktorá je potrebná na prípravu pojednávania a znamená zbytočné prietahy v konaní, a to aj s prihliadnutím na to, že ide o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda je potrebné brať zreteľ aj na zvýšenú ochranu sťažovateľky ako spotrebiteľa. Navyiac, súd postupoval v rozpore s § 42 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné a v prípade, že účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Sťažovateľka využila inštitút sťažnosti na prietahy v konaní, avšak ani touto cestou sa nedomohla svojho práva na konanie bez zbytočných prietahov. Navyiac, sťažnosť bola vybavená v rozpore so zákonom, pretože mala byť riešená podľa zák. č. 757/2004 Z. z. (ako to aj sťažovateľka uvádzala v poslednom odseku sťažnosti) a nie podľa zák. č. 9/2010 Z. z. Predseda súdu je orgánom správy a riadenia súdov v zmysle § 33 ods. 2 zák. č. 757/2004 Z. z. a ako taký o. i. podľa § 53 ods. 1, písm. g) zák. č. 757/2004 Z. z. vybavuje sťažnosti na postup súdu, upravené v § 62 a nasl. cit. zák. Navyiac, v zmysle § 4 ods. 1, písm. c) zák. č. 9/2010 Z. z. sťažnosťou podľa tohto zákona nie je podanie, ktoré je sťažnosťou podľa osobitného zákona. V zmysle tohto ustanovenia osobitným zákonom je aj zák. č. 757/2004 Z. z., ktorý nepochybne v § 62 a nasl. upravuje podávanie sťažností a postup pri ich vybavovaní, a preto sťažnosť na postup súdu nie je sťažnosťou podľa zákona o sťažnostiach.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka vyčerpala všetky právne prostriedky, ktoré jej zákon umožňuje, preto je sťažnosť v zmysle § 53 ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. prípustná.“

Z oznámenia o odložení sťažnosti z 24. septembra 2013 okresného súdu vyplýva: „Oznamujem Vám, že sťažnosť zo 16. 9. 2013, ktorú ste podali v zastúpení navrhovateľky A. M., vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 23C/79/2012 podľa § 6 ods. 1 písm. c) zák. č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach odkladám, nakoľko súčasťou sťažnosti nie je úradne osvedčené splnomocnenie zastupovať sťažovateľku pri podávaní sťažnosti a pri úkonoch súvisiacich s vybavovaním sťažnosti (§ 5 ods. 9 cit. zákona).“

Ďalej sťažovateľka uvádza: „Vyššie uvedeným postupom bolo nepochybne porušené právo sťažovateľky na spravodlivé prerokovanie veci v primeranej lehote tak, ako to

zakotvuje čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, pretože doba vyše 16 mesiacov od podania odporu je príliš dlhá na to, aby nebolo vo veci nielenže konané pojednávanie, ale ani vytýčený jeho termín.

Rovnako tak bolo týmto postupom porušené aj právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ktorého obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 26/94 z 10. 5. 1994). V tomto prípade vo vzťahu k tomuto právu ide jednak o nečinnosť súdov, ich nedôsledné uplatnenie prísl. ust. § 42 ods. 3 O. s. p., ale aj o nezákonný postup predsedu OS Košice 1, ktorý vybavoval sťažnosť na postup súdu nie podľa na vec sa vzťahujúceho zákona, ale podľa úplne iného zákona, ktorý sa na vybavovanie sťažností na postup súdov nevzťahuje.“

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky na spravodlivé prerokovanie veci v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice 1 v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 79/2012 porušené boli.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje odporcovi konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

Odporca je povinný zaplatiť sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.000,- € do 2 mesiacov od právoplatnosti.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu vo výške 275,96 € do dvoch mesiacov od právoplatnosti.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a v časti namietaného porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru je neprípustná.

K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva.

Podľa ustanovenia § 68 zákona o súdoch ak tento zákon neustanovuje inak, použije sa na vybavovanie sťažnosti osobitný zákon.

Podľa ustanovenia § 5 ods. 9 zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení zákona č. 289/2012 Z. z. ak si sťažovateľ zvolí zástupcu, ktorý v jeho mene podáva sťažnosť, súčasťou sťažnosti musí byť úradne osvedčené splnomocnenie (ďalej len „splnomocnenie“) zastupovať sťažovateľa pri podaní sťažnosti a pri úkonoch súvisiacich s vybavovaním sťažnosti. Ak sa sťažnosť podáva v elektronickej forme, postupuje sa pri zastupovaní sťažovateľa podľa osobitného predpisu.

Zo sťažnosti podanej sťažovateľkou, ako aj z pripojených príloh je zrejmé, že sťažnosť predsedovi súdu na prietahy v konaní zo 16. septembra 2013 nepodávala osobne sťažovateľka ako účastníčka konania pred okresným súdom, ale jej zástupca, ktorý však na to nebol splnomocnený.

Vychádzajúc z obsahu jednotlivých ustanovení zákona o súdoch je nepochybné, že ten neupravuje podmienky zastúpenia pri podaní sťažnosti na postup súdu, avšak v zmysle už citovaného ustanovenia odkazuje na osobitný zákon.

Sťažovateľka nepodala sťažnosť predsedovi súdu na prietahy v konaní osobne, pričom ňou zvolený zástupca nepredložil spolu s predmetnou sťažnosťou osvedčené splnomocnenie oprávňujúce podať sťažnosť na postup súdu v mene sťažovateľky. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že sťažnosť predsedovi súdu je osobitný právny prostriedok, ktorého účelom je okrem iného zistiť, či v konkrétnom konaní dochádza k zbytočným prietahom, a zabezpečenie opatrení smerujúcich k náprave, ak sa zbytočné prietahy zistia. Uvedený právny prostriedok je potrebné aj kvalifikovaným spôsobom uplatniť. Inak povedané, sťažovateľka mohla podať sťažnosť predsedovi súdu na prietahy v konaní aj prostredníctvom právneho zástupcu, k tejto sťažnosti však bolo potrebné pripojiť splnomocnenie pre právneho zástupcu.

Sťažovateľka právny prostriedok nápravy kvalifikovaným spôsobom neuplatnila, a tak nevyčerpala dostupné právne prostriedky podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, preto ústavný súd odmietol jej sťažnosť v časti, ktorá smeruje proti postupu okresného súdu

v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 79/2012, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy

Podľa ustanovenia § 67 ods. 1 písm. a) zákona o súdech ak je sťažovateľ toho názoru, že sťažnosť, ktorú podal na príslušnom orgáne súdu, nebola ním riadne vybavená, môže požiadať do 30 dní od doručenia odpovede, s ktorou nie je spokojný, predsedu krajského súdu o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom okresného súdu.

Pokiaľ sťažovateľka namieta nezákonnosť postupu predsedu okresného súdu pri vybavovaní jej sťažnosti, a teda poukazuje na to, že ňou podaná sťažnosť nebola riadne vybavená, nevyplýva z podanej sťažnosti dôvod, pre ktorý sťažovateľka nepostupovala v súlade s už citovaným ustanovením zákona o súdech.

Sťažovateľka právny prostriedok prešetrenia vybavenia sťažnosti predsedom okresného súdu nevyužila, a tak nevyčerpala dostupné právne prostriedky podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, preto ústavný súd odmietol jej sťažnosť v časti, ktorá smeruje proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 79/2012, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2014